

Peters julekalender

*24 små fortællinger fra min barndom
1959*

16. DECEMBER

BYGGERIET GÅR I GANG

Når jeg kigger ud af vores vinduer, kan jeg hver eftermiddagen se pølsemanden komme trækkende med sin pølsevogn hen over viadukten. Der er en lille motor foran pølsevognen, så han skal bare styre den. Han stiller den lige overfor vores lejlighed. Ulrik og mig har da osse været nede og købe en pølse med brød en søndag aften, hvor far var på arbejde. Det var han, fordi nogen amerikanere skulle komme og kontrollere, om mælken var god nok. Det er fordi, den skal ned til Tyskland til amerikanske soldater, har far fortalt. Der kører osse mange soldater forbi vores hus næsten hver

dag. Mest store lastbiler med soldater, som sidder under noget teltdug. Mange af bilerne har osse et maskingevær, som sidder oppe over førerhuset. Nogen gange kommer der osse store biler, som har tanks og kanoner oppe på ladet. De skal til Oksbøl, har far sagt, for der er der store øde områder, som soldaterne bruger til at øve sig på, uden de generer nogen. Når vi går over viadukten, kan jeg osse tit se tog med mange vogne med tanks på. Man skulle næsten tro, vi var i krig. Kasernen ligger ikke så væk fra, hvor vi bor, og Ulrik og mig har været gående derud for at se, om der var noget spændende. Det var der nu ikke, bare en soldat, der gik frem og tilbage ved en bom, som han løftede, hvis nogen skulle enten ud eller ind. Så vi gik hurtigt hjem igen.

Far har været i rigtig dårligt humør den sidste uges tid, for han kan vist ikke få det lån i banken, som er nødvendigt for at bygge huset. Jeg ved, at han har nogen penge, som han fik som erstatning, dengang mejeriet blev nedlagt. Men det må bare ikke være nok. Han har været i alle bankerne på nær én, så nu håber han, at de vil gi' ham et lån, der er stort nok. Det kan ikke passe, at bare fordi man kommer udefra, så vil de ikke låne én penge, sir' han. Jeg håber, han får pengene, for hvad skal vi ellers gøre - blive boende her? Det kan vi jo ikke!

Alle tegningerne til huset har morbror Ove allerede lavet og det er spændende at se, hvordan huset kommer til at se ud engang. Det bliver med fladt tag, selv om jeg godt kunne tænke mig, at ha' mit værelse oppe på første sal lissom i Sallinge. Ulrik og mig skal ha' værelse sammen, men det gør nu ikke noget. Vi er gode til at lege sammen, og det er meget sjældent, at vi kommer op og skændes. Mor blir' tit lidt sur, når hun ser på tegningerne af huset, for hun kan ikke se det for sig, sir' hun, sådan hvordan det kommer til at se ud i virkeligheden. Det synes jeg osse, kan være lidt svært, men jeg prøver med lidt fantasi at tænke på, hvordan mit værelse kommer til at se ud. Jeg tror, at det bliver rigtig godt.

I går aftes var vi omme og besøge dem, far har købt kolonihaven af. De bor i et hus omme bagved stålværket, for manden har været former. Han har været med til at lave

formene i sand, som man hælder flydende jern ned i. Far sir', at de laver store skruer til skibe. Det må godt nok være meget farligt. De boede rigtig hyggeligt og vi fik kaffe og kage og da vi gik hjemad fortalte far, at konen var et "Wienerbarn". Hun var kommet til Danmark som barn lige efter Første Verdenskrig, fordi mange børn sultede i Østrig, så derfor kom nogle af dem til Danmark. De fleste vendte tilbage til Østrig igen, da forholdene blev bedre, men nogen blev af en eller anden grund her i landet.

Jeg kan nu ikke få tiden til at gå med at kigge på butikker, som jeg sagde til mor, lige inden vil flyttede. Selv om det lugter fra skraldebøtterne i baggården, får vi alligevel megen tid til at gå dernede. Vi leger meget med mælkeemandens to drenge Torben og Erik, som vi hurtigt kom til at kende. I begyndelsen var det nogen gange lidt svært at forstå, hvad de sagde. Men de syntes, osse at vi snakkede underligt.

- Ska' vi bøwl? sagde Torben en dag, vi sad i sofaen oppe i lejligheden. Jeg forstod overhovedet ikke, hvad han mente, men han tog fat i mig og begyndte at vælte mig rundt på sofaen. Bøwl! Hvad var det for noget? Vi rullede lidt rundt på sofaen og pludselig kom mor ind i stuen. Hun må ha' hørt os.

- I må da ikke slås, hvad er det nu for noget?

- Det gør vi da heller ikke. Vi bøwler bare, sagde Torben.

- Hvad gør I. Bøwler?

- Ja, sagde Torben - Slås sådan lidt for sjov.

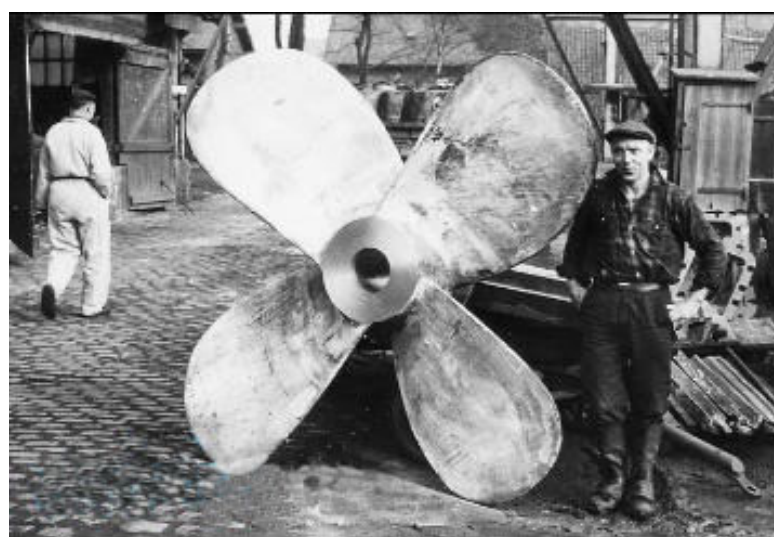
Så nu kender jeg et jysk ord - Bøwl.

VARDE STÅLVÆRK

Varde Stålværk var absolut Vardes største arbejdsplads, med ca. 300 ansatte. I 1984 kunne værket dog ikke klare sig i konkurrencen længere og måtte lukke. Mange af vores naboer på Ortenvej arbejdede på stålværket.

WIENERBØRN

Wienerbørn ankommer til Københavns Hovedbanegård i 1916.

Hvis du vil vide lidt mere om “wienerbørnene” - <http://www.peterlehrmann.dk/wp-content/uploads/2017/11/wienerboern.pdf>